1. Styrets årsberetning

Innledning

Kulturfabrikken Sortland KF er kommunens samlede kompetansemiljø for kulturfeltet og bidrar i kommunens plan- og utviklingsarbeid, samt i det regionale kultursamarbeidet. Foretaket har ansvaret for driften av tjenester som kulturhus, kulturskole, kino, bibliotek, galleri, ungdomstilbud, idrett, fritidstilbud, kulturkafe, kulturvern, frivillighet, allmenn kultur og andre funksjoner som kommunestyret vedtar å tillegge foretaket. Foretaket tilbyr gjennom disse tjenestene kulturelle og sosiale møteplasser samt muligheter for fysisk utfoldelse for et bredt publikum, så vel som til ulike deltakere og aktører. Ifølge kommunelovens §14-7 skal årsberetningen redegjøre for følgende

a) Økonomisk utvikling og stilling, samt handleevne over tid
Kulturfabrikken Sortland KF har sin hovedinntekt fra rammeoverføringer fra Sortland kommune. Opprinnelig budsjett for 2024 til foretaket var kr 25 460 000,- i økonomiplanperioden. Kommunestyret vedtok i desember 2023 å øke tilskuddet med kr 1 120 000. Av økningen ble kr 600 000 den reelle økningen, som i økonomiplanperioden fra og med 2024 er kr 26 060 000,-. De resterende kr 520 000 ble øremerket til 4 tiltak: kr 200 000 til Gerdas hus-Kunstnerhuset, kr 100 000 til åpen hall, kr 70 000 til dirigent demenskoret og kr 150 000 til lærling medieteknikk. To av tiltakene er ikke gjennomført; Åpen hall og lærling medieteknikk. Åpen hall skulle flyttes til lørdager, og må dermed vike ved turneringer i Sortlandshallen. Dette gjorde planleggingen mindre forutsigbar, i tillegg kom vi ikke frem til en økonomisk kompensasjon og løsning forøvrig, som lagene kunne slutte seg til. For lærling i mediekommunikasjon hadde foretaket alene ikke nødvendig faglig kompetanse, og heller ikke kapasitet til å kunne ta inn lærling på grunn av bemanningssituasjonen.

Kommunestyret økte tilskuddet i budsjettregulering nr 2 (sak 39/24, 20.06.24) med kr 2 437 000 til inndekning av merforbruk i 2022 med kr 696 000 og 2023 kr 1 000 000, samt merforbruk investering 2023 med kr 741 000. Kommunstyrets vedtak om å øremerke tilskudd til oppgradering av bygdehus kr 400 000, ble overført foretaket til fordeling. Samlet overføring kr 2 837 000.

Kommunestyret økte videre tilskuddet til Kulturfabrikken for å dekke inn merforbruket for 2024 med kr 1 682 000 i sak 55/24, 20.06.24. På bakgrunn av feil i beregning av pensjonssatsen, som utgjorde en faktisk merkostnad på kr 1 700 000, ble rammen økt med kr 1 300 000 i budsjettregulering 3 sak 71/24, 31.10.24.

Samlet overføring for 2024 fra Sortland kommune er kr 32 399 000.

Driftresultatet for 2024 etter dekning av tidligere års merforbruk fremkommer i 0, og investering med et negativt resultat på kr 643 909 som udekket beløp, som foreslås fremført til inndekning i senere år.

Av den samlede overføringen fra kommunen tilbakeføres kr 13 200 000,- i husleie. Lønnsutgifter for 2024 beløper seg til kr 19 990 000,-. Husleie og lønn utgjør de største faste kostnadene med til sammen kr 33 900 000,-. Totale driftsutgifter er på kr 47 204 000,- (lønn, husleie og driftsutgifter). Det er medgått kr 13 304 000,- til øvrig drift (lisenser, avgifter, forsikring, varer etc., kulturproduksjoner, tilskudd til andre etc.).

Økning i tilskudd til andre, uten at det kompenseres i rammeoverføringen, gjør at foretaket ikke når de vedtatte budsjettrammene i økonomiplanen. Dette gjelder blant andre tilskudd til Museum Nord, Kultursamarbeidet og

Utvalgte nøkkeltall for driftsregnskapet 2017-2022:

Regnskap	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brutto drifts inntekter	-40 968 925	-36 770 891	-37 634 901	-38 798 272	-40 929 294	-43 666 664	-48 707 056
Brutto drifts utgifter	40 496 377	37 236 007	37 240 478	39 040 455	42 536 550	44 881 312	47 204 185
Netto drifts resultat	-1 220 095	859 840	-634 824	-703	1 385 139	1 174 255	-1 914 200*

(Merk: minustall er inntekter og/eller mindreforbruk)

* Mindreforbruk som framkommer går til dekning av merforbruk framført fra 2022 og 2023, samt 2024, (2022: 696 000 og 2023: 999 294 samt del av investering) slik at driftsresultatet for 2024 går i 0, og investering med et negativt resultat på kr 643 909 som udekket beløp, foreslås fremført til inndekning i senere år.

Vesterålen friluftsråd, samt økte kostnader til lisenser, revisjon, forsikring, lønn, varer og tjenester. Samtidig er det utfordringer med å nå inntjeningskrav i kino- , kafedrift, fremleie saler og møterom i tillegg til kulturarrangementer.

Den økonomiske oversikten i årsregnskapet viser at rammeoverføring fra kommunen, inntekter gjennom brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter er nødvendige for å dekke kostnadene til drift.

For å ha sikkerhet i driften er det viktig at foretaket opparbeider disposisjonsfondet igjen, slik at det er mulig å dekke inn uforutsett svikt i salgsinntekter, lavere rammetilskudd, samt som sikkerhet for risiko i forbindelse med avvikling av arrangementer.

Det er et mål å unngå å søke kommunestyret om tilskudd utover årlig rammebevilgning, eller foreta budsjettkutt som medfører dårligere tilbud og usikre arbeidsplasser.

Nye oppgaver som tillegges foretaket av kommunestyret må følges av økte rammer. Videre er det viktig å kontinuerlig effektivisere driften, ha fokus på reduksjon av kostnader og økt inntjening. Samtidig skal lavterskeltilbud til prioriterte grupper, som f.eks. barn og unge, ivaretas på best mulig måte.

Det ble foretatt 3 budsjettreguleringer i styret for Kulturfabrikken Sortland KF i 2024; budsjettregulering 1 sak 16/24 (23.04.24), 2 sak 26/24 (01.10.24) og 3 i sak 033/24 (22.10.24).

Inntekter	i 1000
Rammeoverføring 2023, inkludert ekstra overføring	32 399
Tilskudd fra andre	5 323
Brukerbetalinger (kulturskole)	520
Salgs og leieinntekter	10 465
Sum inntekter	**48 707**

Utgifter	i 1000
Lønn	19 987
Husleie	13 231
Øvrig drift og kultur	13 988
Sum utgifter	**47 206**

b) Kommentarer til vesentlige avvik

De økonomiske utfordringene har vært redegjort for i i sak 06/24, 12.03.24 da årsregnskap og årsrapport ble lagt frem til ny behandling i styret for Kulturfabrikken KF. I punkt 4 i vedtaket, sitat:
Styret ber Sortland kommune om å vurdere foretakets behov for at budsjettene blir indeksregulert årlig. Dette slik at foretaket kan oppnå en mer bærekraftig økonomisk utvikling.

Lønns- og prisvekst i 2024 har fortsatt utviklingen fra 2023, og økningen i pensjonskostnadene har vært betydelige, og fra 2023 til 2024 er den på kr 2 752 660. Dette er en medvirkende årsak til at det fremkommer avvik på flere av rammeområdene. Videre viser driften av Kulturkafeen et negativt resultatet på kr 1 416 531, som redegjøres nærmere for.

Kommentarer til vesentlige avvik på rammenivå jf. skjema §5-4, 2. ledd i årsregnskapet
Premieaviket/pensjonen fremkommer med en ytterligere kostnad på kr 420 000 i tillegg til kr 1 700 000 i merkostnad, som følge av feil i pensjonsutregning.

Administrasjon: Netto merkostand fra opprinnelig budsjett på kr 1 114 000 er i hovedsak knyttet til pensjon og lønn, og med netto mindreforbruk på kr 472 147 etter budsjettregulering og refusjon av sykepenger.

Tilskudd fra kommunen: Tilskudd fra kommunen er økt med kr 5 844 220. Beløpet omfatter øremerkede tiltak for 2024 med kr 920 000, dekning av merforbruk for 2022, 2023 (drift og investering) og 2024.

Kulturhusdrift: Kulturhusdriften viser et netto merforbruk med kr 468 816,- fra opprinnelig busjett (merforbruk av lønn og pensjon), og et netto mindreforbruk på kr 511 161 som kommer av merinntekt fra billettsalg og tekniske tjenester, samt refusjon av sykepenger.

Ungdom og fritid: Netto mindreforbruk med kr 229 000 fra opprinnelig budsjett, kr 293 000 etter budsjettregulering, kommer av mindre utbetaling til lønn og refusjon av sykepenger.

Bibliotek: Biblioteket har en merkostnad i forhold til opprinnelig budsjett på kr 265 973, og kr 183 333 etter budsjettregulering, som er knyttet til ekstra lønns- og pensjonskostander.

Kinodrift: Kinodriften viser netto merforbruk sett i forhold til opprinnelig budsjett på kr 804 849,-, og et netto mindreforbruk på kr 90 868 etter budsjettregulering. Dette skyldes i hovedsak for høyt estimat i billettinntekter og samtidig økte kostnader til filmleie. Sortland kino hadde et snittbesøk på rundt 50, som ligger blant landets høyeste gjennomsnittsbesøk.

Kulturskole: Merkostnad på kr 598 855 fra opprinnelig budsjett, og kr 257 772 etter siste regulering. Også her er lønns- og pensjonskostander årsaken. Kulturskolen har flest ansatte og økning på dette området får derfor større konsekvenser. Ensemble Blå (distriktsmusikergruppa) solgte fleire produksjoner enn budsjettert, og inntektene ble brukt til å dekke inn for noe av økning i pensjonsutgifter.

Kulturkaféen: Kulturkaféen hadde opprinnelig et netto inntjeningskrav på kr 109 577,- etter at egen husleie på kr 890 000,- var dekket. Resultatet viser et netto merforbruk på kr 1 535 650,- fra opprinnelig budsjett, og en netto merkostnad på kr 981 481 etter budsjettregulering. Høyere utgifter til lønn, og mindre inntekter knyttet til salg av mat og drikke, har ført til dette resultatet. Det ble rekruttert ansatte i faste stillinger (1,3 årverk), etter at det over tid har vært ansatt ekstrahjelp og vikarer for å dekke behovet under permisjon i stilling. Kostnadene ved å drifte kaféen vil ha særlig fokus i 2025.

Driftsresultatet for 2024 etter dekning av tidligere års merforbruk (2022: 696 000 og 2023: 999 294 + investering 741 000) fremkommer i 0, og investering med et negativt resultat på kr 643 909 som udekket beløp, som foreslås fremført til inndekning i senere år.

Inntekter 2024
Foretaket har hatt en merinntekt på kr 2 756 766,- i overføringer og tilskudd fra andre mot regulert budsjett. Beløpet består av blant annet merinntekt fra salg av produksjoner fra distriktsmusikerne, refusjon kompensasjon mva, og refusjoner fra sykelønn og annet fravær. Det siste må sees i sammenheng med økt bruk av vikar og ekstrahjelp.

Regnskapet viser et negativt avvik i salgs- og leieinntekter på kr 803 334,- (opprinngelig budsjett) og med kr 353 334,- (revidert budsjett). Det skyldes lavere salgsinntekter enn budsjettert for kafé og servering, samt at husleieinntekter for kurs og konferanser ikke nådde budsjettmålet.

For første gang er det solgte billetter for meir enn kr 4 000 000 (4.3 mill) til kulturarrangement i løpet av ett år. Tendensen er at arrangører, som fyller salen, ønsker å leie seg inn. Inntektene til Kulturfabrikken er dermed begrenset til husleie, teknikk og det som selges fra kafeen. Foretaket har ikke mulighet til å ta risiko, og må derfor sikre seg ved å drive utleie.

Utgifter 2024
Regnskapet for 2024 viser en merkostnad i sum driftsutgifter på kr 6 785 402,- (opprinngelig budsjett), og med kr 3 298 399 (regulert budsjett). Det fordeler seg på økt kostnad lønn, pensjon og sosiale utgifter, overføringer og tilskudd til andre, samt kjøp varer og tjenester. Lønn og sosiale utgifter alene utgjorde ca. 1 900 000. I tillegg forskotterte fortaket et betydelig beløp i forbindelse med et større arrangement høsten 2024.

Sum merforbruk varer og tjenester økte med kr 164 019 (opprinnelig budsjett), og med kr 396 519 (revidert budsjett). Dette er blant annet økte kostnader til lisenser, revisjon, forsikring, lønn og sosiale utgifter, varer og tjenester.

Foretaket innførte innkjøpsstopp fra og med 2.halvår 2024, og kun nødvendig utstyr for å opprettholde drift ble godkjent.

Regnskapet viser brutto driftsresultat for 2024 på kr 1 500 874,-, og netto driftsresultat på kr 1 914 200,-. Varelageret fremgår ikke i balansen, men er beregnet til kr 170 000,- og er i hovedsak kioskvarer, alkohol og matvarer, og kan selges i 2025.

Sykefraværet samlet for hele året er 8 %, og er i hovedsak knyttet til kronisk sykdom. Arbeidsmengden oppfattes for belastende i perioder, og er medvirkende til fravær. Det tilrettelegges for å kunne ha tilgang til å trene i arbeidstiden, samt å gjennomføre gå-møter som forebyggende tiltak.

c) Måloppnåelse for virksomheten og andre forhold som er av vesentlig betydning
Hovedfokus har vært på å få opp aktivitet og deltakelse igjen, særlig blant barn og unge.

Administrasjonen har rekruttert nyansatte i sentrale stillinger i løpet av året. Samarbeidet med lag og foreninger er godt og avgjørende for å lykkes i gjennomføring av planarbeid og aktivitet.

Samarbeidet med Scandic Sortland om utvikling av konseptet «Vesterålspakken» er videreført, både innenfor opplevelse/kultur og kurs- og konferanser. Kulturfabrikken har representant i Sortland byforening, og har tatt initiativ og fulgt opp blant annet prosjekt om byutvikling med kunst som metode.

Foretaket har ansvaret for oppfølging av to kommunedelplaner; Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser og Kulturminneplan for Sotland 2020-2030. Begge planene er under revisjon.

Arbeidet med Strategiplan for Kulturfabrikken Sortland KF 2025-2028 ble påbegynt høsten 2023 og gjenopptatt høsten 2024. Planen ferdigstilles innen april 2025, og oversendes kommunestyret etter behandling i styret.

Kommunestyret vedtok i sak 039/24, møte 20.0624 under Budsjettregulering 2-2024:
Kommunestyret ønsker å se nærmere på om det å tilbakeføre Kulturfabrikken KF til kommunen kan gi en mer helhetlig og koordinert styring av kultursektoren sett i sammenheng med de øvrige kommunale tjenesteområdene. Det legges frem egen sak om dette høsten 2024.

På bakgrunn av bestilling fra kommunedirektøren har styret i samarbeid med administrasjonen utarbeidet et grunnlag som skal følge saken når den fremmes for kommunstyret. Styrets uttalelse i saken (D-sak 2/24):
Dagens organisering av kulturfeltet og kulturhusdrift samlet i et foretak er krevende i dagens økonomi. Kulturfabrikken Sortland KF har nå fungert i 10 år (ved utgangen av 2024) som et kommunalt foretak, og med bakgrunn i den økonomiske situasjon, bør driftsmodellen evalueres på nytt, som oppfølging av politisk vedtak om fremtidig organisering (jf. KS sak 039/24). Styret i Kulturfabrikken har allerede vedtatt reforhandling av samarbeidsavtale og leie avtale med Sortland kommune.

d) Tiltak for å sikre høy etisk standard
Kulturfabrikken Sortland KF følger Sortland kommunes etiske retningslinjer, og benytter kommunale avviksystemer og egen internkontroll tilpasset driften, blant annet knyttet til GDPR. Målsettingen er å tilby et positivt, åpent, trygt og givende arbeidsmiljø.

e) Faktisk tilstand angående kjønnslikestilling
Av totalt 35 fast ansatte, faste vikarer og lærling er 19 kvinner og 16 menn. Styrets faste medlemmer består av 4 menn og 3 kvinner.

f) Oppfyllelse av aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovers §26
Ved ansettelser i foretaket vurderes både likestillingsaspektet og inkludering. Foretaket er opptatt av et inkluderende arbeidsliv, og har blant annet lagt til rette for tiltaksplasser gjennom NAV, samt praksisplasser i samarbeid med grunnskole og videregående skole.

Investeringsregnskap
Foretaket har hatt en samlet investering i 2024 på kr 33 217,-og dette utgjør innskudd til KLP. Foretaket fikk bevilget kr 741 000,- i tilskudd fra kommunen til dekning av merforbruk investeringer fra 2023. Driftsregnskapet for 2024 gjøres imidlertid opp med et merforbruk, og det er ikke midler igjen til å overføre fra drift til investering hele beløpet som burde vært overført for å finansiere årets investeringer. Kr 643 909 må derfor fremføres til inndekning i senere år.

Styret for Kulturfabrikken Sortland KF 2024:

Sted/dato/signatur

Maroun Abou Zeid (leder) _____

Roar Wessel Olsen (ny nestleder) _____

Jørun Drevland (medlem) _____

Lasse Martinussen (medlem) _____

Ingvill Moen Hovlund (medlem) _____

Elisabeth Reinsnes (medlem) _____

Odd Kjæreng (ansattrepresentant) _____

Personlige varamedlemmer:
Stein Roar Helle (1. varamedlem)
Arne Emil Iversen (2. varamedlem)
Stein Roar Helle (1. varamedlem)
Sally Nord (2. varamedlem)
Inge Strøm (1. varamedlem)
Magnus Stensaker (2. varamedlem)
Stein Roar Helle (1. varamedlem)
Eskild Brønlund (2. varamedlem)
Ronald Steen (1. varamedlem)
Kjell Ove Olsen (2. varamedlem)
Ragnhill Ovesen (1. varamedlem)
Daniel Lagesen (2. varamedlem)
Jørn Singdahlsen (varamedlem, ansattes representant)

Møte og talerett i styrets møter:
Ordfører: Grete Ellingsen
Representant for Sortland eldreråd: Annelise Sundberg
Representant for Rådet for personer med funksjonsnedsettelse: Dag Erik Hovlund
Representant for Sortland idrettsråd: Kjell Olsen
Representanter fra Sortland ungdomsråd